

Підсумовуючи, можна сказати, педагогічна ідея «материнської школи» – це педагогічна програма для батьків. Головним завданням, яких є навчити дитину як діяти в тій чи іншій ситуаціях. Саме «материнська школа» повинна створювати належні умови для розвитку природних здібностей, від яких залежить результат навчання.

Список використаної літератури

1. Коменский Я.А. Избранные педагогические сочинения. В 2-х т. Т.1
2. Коменский Я.А. Избранные педагогические сочинения. В 2-х т. Т.2
3. Коменский Я.А. Великая дидактика, содержащая универсальное искусство учить всех всему / Я.А. Коменский // Избр. пед. соч. в II т. / под ред. А.И. Пискунова. – М. : Педагогика, 1982. – Т. I. – С. 242–476.

Олексій Дєдов

ПОГЛЯДИ Г. ВАЩЕНКА НА РОЗВИТОК ОСВІТИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Новий етап осучаснення та оновлення вищої освіти, зокрема педагогічної, базується на тенденціях скерованості навчально-виховного процесу перш за все на особистість дитини і майбутнього вчителя. Педагог Г. Ващенко був творцем української національної освіти, яка відповідає духовності українського народу. Його мрією було будівництво самостійної та незалежної України.

Розвиток освіти української молоді у творчості Г. Ващенко досліджувався такими вченими як: А. Бойко, Н. Дем'яненко, В. Моргун, А. Погрібний, Г. Хілліг. Відомий педагог стверджував: «...Виховуючи підрастаюче покоління, педагог бере найактивнішу участь у творенні майбутнього свого народу...» [2, с. 58].

Метою нашої статті є схарактеризувати педагогічні погляди Г. Ващенко на розвиток освіти української молоді.

«Творчий шлях Г. Ващенко наповнений пошуком нових теоретико-педагогічних ідей, які базувались на знанні національно-культурних традицій, психічних якостей українського народу, його духовності, що дозволяє вбачати в постаті Г. Ващенко спадкоємця і послідовника вікових надбань українського народу» [6, с. 32]. Свої думки він виклав у книзі «Проект системи освіти в самостійній Україні». Він пов'язує цю роботу із майбутнім своєї країни. Для нього найважливіше було розвивати освіту дитини спочатку в школі, а потім вже в університеті. Але власну освіту потрібно вдосконалювати впродовж усього життя. Педагог вважає, що для дитини найголовніше – це свобода вибору напряму навчання, який би вона вважала б важливим для себе. Адже, коли дитину змушуватимуть щось учити, що їй не подобається то з'явиться небажання вивчати певний предмет.

Науковець ставить за мету знищення більшовицької системи, її жорстокого характеру, що перетворювали освіту і виховання нових поколінь на зброю у битві за опанування світу. «Щоб виховати молодь, треба добре знати закони, яким підлягає надзви-чайно складне й різноманітне психічне життя людини, але крім того, треба вміти розбиратись в індивідуальних властивостях молодої людини зокрема» [1, с. 272].

Г. Ващенко виступав за те, що потрібно створювати молодіжні організації для впливу на молодь. Відомо, що він застерігав: «Може статися так, що вороги будуть переможені, а коли прийде справа до мирного будівництва на Україні, наш народ виявить повну непідготованість, і це кінець-кінцем може призвести до того, що нами знову опанують якісь спритні чужинці» [2, с. 36].

Педагог був категорично проти методів рефлексології, що поширювалися у Радянському Союзі, і в Україні, у вихованні молоді, які негативно впливали на психічний процес людей. «До того ж у виховній системі України були відсутні національні

моменти, – констатує Г. Ващенко, – що призводило до де-націоналізації, а при тому робився наголос на вихованні інтернаціоналізму в його російському розумінні. Нарешті, освіта в УРСР була позбавлена елементів гуманістичних наук і зводилася до технічно-професійного характеру, про що дбали школи соціального виховання і професійного спрямування»[3, с. 56].

Аналізуючи вище сказане, Г. Ващенко формує українську систему освіти, до складу якої відносяться: ідеальне для неї світосприйняття, християнська мораль що виступає основою дружньої та міцної родини та щасливого життя; достатній рівень педагогічних наук, які мали чудові писемні джерела Київської Русі: «Повчання дітям» В. Мономаха, філософське учіння Г. Сковороди, студентів Могиллянської академії, праці талановитого науковця К. Ушинського тощо. Поширення наукових праць, шкільних книг, літератури для дітей і дорослих, повинно досягати найвищого мистецького і технічного рівнів. Педагог Г. Ващенко вважав, що родинне виховання це органічна підсистема, що входить до складу етнопедагогіки і психології народу, хоча вище названих термінів не використовував.

Професор бажав, щоб антинаціональну систему виховання замінила народна, сутністю якої стане державотворчий характер. Головними у нашій рідній країні повинні бути благо і щастя України. «Під благом Батьківщини Г. Ващенко розумів такі чинники:

1) Державна незалежність, можливість для українського народу вільно творити своє життя.

2) Об'єднання всіх українців

3) Справедливий державний устрій

4) Високий рівень здоров'я українського народу» [4, с. 123].

Саме такою, патріот Г. Ващенко мріяв бачити свою Батьківщину. Україна повинна стати такою за допомогою зусиль наших юних спадкоємців, що виховувалися системою національної освіти, розробленою вдало і точно професором.

Як щодо саме українського національного виховного ідеалу, створеного й уточненого Г. Ващенком, то, як був він переконаний, український народ, як і будь-який інший, «має свої національні фізичні й психічні особливості, має своє призначення, а тому на засадах християнства й загальноєвропейської культури він має творити свій національний український виховний ідеал» [5, с. 169].

Отже, Г. Ващенко вважав, що без освіти, Україна не буде самостійною державою. І здобуття освіти є дуже важливим етапом всього життя.

Список використаної літератури

1. *Ващенко Г.* Виховання волі і характеру. – Ч.2. / Г. Ващенко. – Боффало-Мюнхен : Видавництво Спілки української молоді, 1957. – 272 с.
2. *Ващенко Г.* Проект системи освіти в самостійній Україні / Г. Ващенко. – Мюнхен : Накладом Центрального комітету СУМ, 1957. – 36 с.
3. *Ващенко Г.* Виховання любові до Батьківщини / Г. Ващенко // Вибрані педагогічні твори / Г. Ващенко. – Дрогобич : Видавнича фірма “Відродження”, 1997. – С. 40–60.
4. *Ващенко Г.* Проект системи освіти в самостійній Україні / Г. Ващенко. – Мюнхен : Накладом Центрального комітету СУМ, 1957. – 123 с.
5. *Ващенко Г.* Виховний ідеал : підруч. для педагогів, виховників, молоді і батьків / Г. Ващенко. – Полтава : Полтав. вісн., 1994. – 169 с. (Твори ; т.
6. *Петренко Л. М.* Внесок Г. Ващенка у розбудову системи національної освіти і виховання / Л. Петренко // Збірник наукових праць Херсонського державного університету. – Серія „Педагогічні науки”. – Вип. 79. – Херсон, 2017. – С. 30-35.